

Ortaokul Öğretmenlerinin Kaliteli Bir Eğitim Ortamını Sağlayan Yedi İlkeyi Uygulayabilme Düzeyinin Belirlenmesi

Aysel Arslan*

Özet

Yapılan bu çalışmanın temel amacı; Chickering ve Gamson (1987) tarafından geliştirilen Aydoğdu, Şimşek ve Doymuş (2012) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nin maddelerinin puan ortalamalarının ve ölçek puanlarının çeşitli değişkenler açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesidir. Bu amaçla “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Sivas ili merkez ilçede MEB bünyesindeki ortaokullarda farklı branşlarda görev yapmakta olan 140 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Analizlerin yapılmasında SPSS 25 paket programı kullanılmıştır. Puanların normal dağılımını belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov (K-S) Testi uygulanmış, ayrıca aritmetik ortalama ve standart sapma puanlarına bakılmıştır. Bu analizlerin sonucuna göre; öğretmenlerin cinsiyet, yaş ve kıdem değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için ANOVA, bağımsız gruplar t testi yapılmıştır. Anlamlı farklılık belirlenen grupların arasındaki farklılaşmayı belirlemek için LSD testi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre tüm ilkelere toplam puan ortalamasının 258.08 olduğu görülmüştür. Alınabilecek en yüksek puan olan 350 puana göre ölçekten alınan puan ortalamalarının toplam puanın (73.74) yüksek düzeyde olduğu; katılımcıların puanlarının cinsiyet değişkenine anlamlı farklılık gösterirken yaş ve kıdem değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Yedi ilke
Öğretmen
Eğitim
Eğitim Ortamı

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 22.01.2019
Kabul Tarihi: 11.06.2019
Elektronik Yayın Tarihi: 21.06.2019

DOI: 11..11111/ted.xx

* arslanaysel.58@gmail.com

Determination of the Applicability of Seven Principles Which Ensure A Qualified Educational Environment for Secondary School Teachers

Aysel Arslan*

Abstract

Fundamental goal of this study is to determine whether mean scores and scale scores of the items in “*Scale of Seven Principles for A Qualified Educational Environment*” which was developed by Chickering and Gamson (1987) and transcribed into Turkish by Aydoğdu, Şimşek and Doymuş (2012), differ with regard to multiple variables or not. For this purpose “*Scale of Seven Principles for A Qualified Educational Environment*” was used. Sample of the research comprised 140 teachers who are employed in secondary schools in Sivas province, Central district within the Ministry of Education in academic year 2018-2019. Description-screening method was used in the research. Analyses were performed with SPSS 25 package program. Kolmogorov-Smirnov (K-S) Test was applied to designate the normal distribution of the scores, and then arithmetic mean and standard deviation scores were calculated. Based on the results of these tests, ANOVA and independent samples t test were performed to determine whether there is a significant difference depending on variables of gender, age and seniority or not. LSD test was conducted to specify the difference between the groups with significant difference. It was seen that the mean score of all principles corresponds to 258.08. Besides, it was observed that the mean score obtained from the scale (73.74) is high, compared to the highest score, 350, and there was a significant difference between scores of the participants in gender variable whereas no significant difference between them in variables of age and seniority was found.

Keywords

Seven Principles
Teacher
Education
Education Environment

About Article

Sending Date: 22.01.2019
Acceptance Date: 11.06.2019
Electronic Issue Date: 21.06.2019

DOI: 11..11111/ted.xx

GİRİŞ

Eğitimin genel kabul edilen tanımı; bireyin davranışlarının istendik yönde değiştirilmesi süreci olarak ifade edilmektedir (Demirel, 2011: 6). Varış (1988), eğitim verilen bireyin amaç, bilgi, davranış, tavır ve ahlaki yönden değiştiğini, geliştiğini belirtmektedir. Tezcan (1996) eğitimi; bireylerin toplumsal yeteneklerinin ve kişisel gelişiminin olabilecek en

* arslanaysel.58@gmail.com

iyi seviyeye getirilebilmesi için önceden planlanarak düzenlenen, çevrenin de içine dâhil edildiği süreç; Binbaşıoğlu (1998), bireyin öğrenme ve öğretim yoluyla, yaşadığı topluma ait değer yargılarına göre yetenek ve tutumlarının şekillendirilmesi olarak tanımlamaktadır. Hesapçıoğlu (2008: 43) ise eğitimi bireylerin hem bugünkü hem de yarınki yaşamlarına yapılan bir müdahale şeklinde tanımlamaktadır. Yapılan tanımlardan yola çıkarak ifade etmek gerekirse eğitim; bireylerin yaşadıkları toplumların değer yargılarına uygun, kendi kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlayan, önceden belirlenerek belirli bir süreç boyunca sürdürülen istendik yönde davranış, bilgi ve tutum oluşturmayı amaçlayan bir süreçtir. Bu süreçte bireyler aktif olarak yer almaktadır (Taşpınar, 2009: 1).

Eğitim; girdi, işlem, çıktı ve değerlendirmeden oluşan bir açık sistem olarak ifade edilmektedir (Ocak, 2008: 8-9). Sönmez (2009: 2) sistemi; en az bir hedefin gerçekleştirilmesi için farklı ve uygun öğelerin bir arada olabildiği dirik bir yapı olarak tanımlamaktadır. Eğitime bir sistem olarak bakıldığında; eğitimde girdi, işlem, çıktı ve değerlendirme öğelerinin birbiriyle sürekli olarak etkileşim içinde olduğu, her bir ögenin sürecin sonunda ortaya konulan ürünün kalitesini ve verimliliğini etkilediği kabul edilmektedir (Çoban, 2008: 8-9). Eğitim, formal eğitim ve informal eğitim olarak iki farklı kategoriye ayrılmaktadır (Yüksel, 2009: 120). İnformal eğitim; bireyin doğduğu anda başlayarak tüm hayatı boyunca süren, mekân sınırlaması olmaksızın her yerde gerçekleştirilebilen planlı ya da plansız eğitim olarak tanımlanabilir (Taşpınar, 2009: 2-3). Formal eğitim; önceden planlaması yapılan, amaçlı, uzmanlar tarafından hazırlanan bir program çerçevesinde gerçekleştirilen, bireyde bilinçli ve kasıtlı olarak davranış değişikliğini amaçlayan eğitim olarak tanımlanmaktadır (Çoban, 2008: 9). Taşpınar (2009: 2) formal eğitimi; amaçlı ve planlı olarak yapılan, öğretmen veya uzman tarafından planlanarak gerçekleştirilen, en başından sonuna kadar kontrollü ortamlarda uygulaması yapılan, okul ortamlarında kontrollü gerçekleştirilen, bireylere olumlu davranışlar kazandırılmasının hedeflendiği eğitim olarak ifade etmektedir. Eğitim ile genel olarak birlikte kullanılan öğretim kavramı; daha çok planlı olarak yürütülen, öğrenciye istenilen davranışların kazandırılmasını ve onun gelişimini amaçlayan, öğrenmenin başlatılması ve sürdürülmesi etkinliklerini içeren bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Eğitim başlığı altında formal ve informal eğitim birlikte ele alınırken öğretim kavramında her şeyin önceden belirlenerek öngörüldüğü süreç ifade edilmektedir. Öğretimin; girdi, süreç ve çıktı öğelerinden oluşan bir sistem olduğu (Demirel, 2014: 5); öğrenci, öğretmen, eğitim programı, malzeme, içerik vb. öğelerin birbiriyle etkileşiminin öğretim sisteminin girdilerini; öğrencide, öğretmende ve çevrede meydana gelen her türlü değişimin, gelişimin ise öğretim sisteminin çıktılarını oluşturduğu belirtilmektedir (Açıkgöz, 1998: 13-14).

Öğretim sisteminde temel amaç; sisteme girdi olarak kabul edilen öğrencilerin sürecin sonunda istendik yönde kazanımlar elde etmesini sağlamaktır. Bunun için de öğretim sürecinde yapılan tüm işlemler, sürece dâhil edilen her türlü etken çok önemli görülmektedir. Bu bağlamda öğretim ortamındaki işlemlerin etkililiği, süreçte yer alan öğretim ortamından araç-gerece kadar bütün etkenlerin verimliliği sürekli olarak araştırılmaktadır. Öğretimin istenilen nitelikte gerçekleştirilmesi, öğrencinin belirlenen kazanımları en üst düzeyde edinebilmesi, olumlu anlamda doğru kazanımlar elde etmesi için kullanılan eğitim modeli, öğretim yöntem ve teknikleri, her türlü materyal, öğretmen nitelikleri, öğretim ortamı gibi pek çok farklı faktörün öğretim ortamında uygun özelliklere sahip olarak yer alması gerekmektedir. Bu faktörler arasında yer alan öğretim ortamı

önceleri çok dikkate alınan bir faktör olmamasına karşın yapılan çalışmalar doğrultusunda günümüzde üzerinde durulan önemli bir faktör olarak ifade edilmektedir. Öğrenme ortamlarının öğrencilerin yaş, hazırbulunuşluk, çevre vb. özelliklerine uygun olarak öğrenmelerini kolaylaştıracak nitelikte düzenlenmesinin başarılarını olumlu etkilediği belirtilmektedir (Saracaloğlu, Akamca & Yeşildere, 2006). Öğrenme ortamlarını etkileyen çevre, kültür, hazırbulunuşluk, yaş, ebeveyn, öğretmen gibi pek çok faktör bulunmasına karşın bunlar arasında en önemlilerinin öğretmen, veli ve çevre koşulları olduğu ifade edilmektedir (Baştepe, 2009). Chickering ve Gamson (1987) tarafından öğretim ortamında etkili olan bu faktörler araştırılmış ve yedi önemli faktörün olduğu belirlenmiştir. Bu faktörler sistemli olarak düzenlenmiş, dünyadaki eğitim otoritelerince etkili olduğu kabul edilen “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke” oluşturulmuştur (Şimşek, Aydoğdu & Doymuş, 2012). Bu ilkeler, eğitim ortamında öğretmen ve öğrencilere rehber olmakta, eğitim ortamlarındaki verimliliği üst seviyelere yükselterek daha nitelikli bir eğitim sürecinin oluşmasını sağlamaktadır (Zorlu, Zorlu & Sezek, 2013: 527). Yedi ilke uygulamalarındaki başlıklar; öğrenci-fakülte etkileşiminin sağlanması, öğrenciler arası işbirliğinin sağlanması, aktif öğrenmenin kullanılması, anlık geribildirimlerin verilmesi, görevlerin zamanında yapılmasının sağlanması, üst düzey ulaşılabilir beklentilere cevap verilmesi ve farklı yetenek ve öğrenme stillerine karşı toleranslı olunması şeklinde belirlenmiştir. Her bir ilke de kendi içinde on ayrı alt faktörden oluşmaktadır (Chickering & Gamson, 1987).

Yedi ilke içindeki başlıkların altında yer alan maddelerin içeriklerine bakıldığında; İlke 1’de yer alan maddelerde; okul, veli, öğrenci ve öğretmen arasındaki işbirliği ve iletişimin öne çıktığı görülmektedir. İlke 1; öğrencilerin araştırma becerileri, okul olanaklarından yararlanabilmeleri, yazı yazma, ödev yapma, ilgili konulara yönelik tartışmalara katılabilme vb. öğretim durumlarına yönelik maddelerden oluşmaktadır (Hagstro & Lindberg 2013). Eğitim ortamları, öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki olumlu iletişimin oldukça önemli olduğu yerlerdir. Bu ortamlarda öğrencilerin yaşadıkları iletişim problemleri akademik olarak öğrenmelerini olumsuz etkileyerek akademik başarılarını düşürmekte; psikolojik olarak da kendilerini daha rahat ifade etme becerilerinin ve özgüven duygularının gelişmesini olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla da öğrencilerin akademik ve sosyal gelecekleri üzerinde oldukça önemli olmaktadır. Öğrencilerle kurulan nitelikli ve olumlu iletişim, onların öğrenme ortamlarındaki başarılarını (Bolat, 1996); okula ilgilerini, motivasyonlarını, entelektüel gelişimlerini, değerlere yönelik algılarını ve geleceğe ilişkin planlamalarda bulunma becerilerini olumlu etkilemektedir (Bishoff, 2010).

Eğitim sistemimizde 2004-2005 eğitim-öğretim yılı itibariyle, öğrenciyi merkeze alan, onun öğrenme ortamlarında aktif olmasını sağlayan öğrenme yöntemlerine geçilmiştir. İlke 2’de yer alan maddelere bakıldığında öğrencilerin öğrenme ortamlarında etkin olmasını amaçlayan maddelerin yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda ilgili maddelerin dünyada pek çok öğretim programında uygulanmakta olan yapılandırmacı öğretim yaklaşımına uygun olduğu tespit edilmiştir (Oigara & Keengwe 2013). Bu maddelerde öne çıkan ana unsurun işbirlikli öğrenme olduğu; öğretmen ve öğrencilerin her türlü bilgi birikimini öğrenme ortamına getirerek paylaşmasının öngörüldüğü ifade edilmektedir (Doymuş, 2008). Öğrenciler, işbirlikli öğrenme yaklaşımına uygun olarak yaptıkları grup çalışmaları ve projelerle kendilerinin ve arkadaşlarının kapasitelerini geliştirmek (Açıkgöz, 1998: 297), akademik başarılarını olabilecek en üst düzeye yükseltmek için çalışmaktadır (Doymuş, 2007).

Öğrencilerin kendi akranlarıyla birebir etkileşim içinde olmaları onların davranışlarının istenilen yönde değişimini kolaylaştırmakta (Bishoff, 2010; Doymuş, 2008), bilgiler işbirliği yapılarak öğrenildiği için kalıcılığı artmaktadır (Chickering & Gamson, 1987).

İlke 3'te yer alan maddeler incelendiğinde; maddelerin günümüz eğitim anlayışlarına uygun bir yöntem olan aktif öğrenme yaklaşımına uygun olarak hazırlandığı görülmektedir. Aktif öğrenme yaklaşımına göre; öğrencilerin üst düzey becerilerini, yaratıcılıklarını geliştiren (Doymuş, Şimşek & Şimşek: 2008: 124), düşüncelerini rahatça ifade edebildikleri öğretim ortamları öğrenmenin üst düzeyde gerçekleşebilmesi için oldukça önemli olmaktadır (Arslan, 2016: 30). Öğrencilerin süreç içerisinde aktif olarak yer almaları; kendi öğrenme sorumluluklarını taşımaları, nasıl öğreneceklerinin farkında olmaları, öğrenme düzeyleri ve eksikliklerinin farkında olmaları, öğrenme motivasyonlarını olumlu ya da olumsuz etkileyen faktörlerin farkında olmaları, öğrenmeye ilişkin yardıma ihtiyaç duyduklarında doğru kaynağı belirlemeleri, karar verme, özdüzenleme, özyeterlik gibi üst düzey bilişsel becerilerini geliştirmeleri üzerinde olumlu etki sağlamaktadır (Açıkgöz, 2006; Auster & Wylie, 2006). Aktif öğrenme sürecinde öğrenciler üstbilişsel yeteneklerini üst düzeyde kullanarak öğrendikleri her türlü bilgiyi yorumlama becerisi edinmektedir. Bu sayede kendilerine otoritelerin sunduğu doğrular veya kurallar yerine kendi kurallarıyla öğrenme ortamında rol almaktadır (Deed & Edwards, 2011).

İlke 4'te yer alan maddeler incelendiğinde; maddelerin öğretim ortamlarında öğretmenlerin öğrencilere verdikleri dönütlere yönelik olarak hazırlandığı görülmektedir. Dönüt öğretim ortamlarının verimliliğini etkileyen, öğrencilerin öğrenme düzeylerine yönelik öğretmenlere bilgi veren oldukça önemli bir etkidir. Eğitim-öğretim ortamlarında öğretmenler kendi yetersizlikleri, eğitim ortamından kaynaklanan olumlu-olumsuz durumları, öğrencilerin bireysel özellikleri vb. pek çok alanda öğrenci dönütleriyle bilgi sahibi olmaktadır. Ancak öğrenci dönütlerinden daha önemli olan öğretmenlerin öğrencilere doğru anda dop olumsuz nedenden dolayı öğrencilerine öğrenme ortamlarındaki her türlü olayda ya da öğrenmede zamanında ve yeterli dönüt vermesidir. Öğretmenler bireysel yetersizlikleri, sınıfların kalabalık olması, ortamdaki kaynaklanan olumsuz etkenler vb. pek çok nedenden dolayı öğrencilerine tam ve yeterli dönüt verememektedir (Tirrell & Quick, 2012). Öğretmenlerin yeterli dönüt verememelerinin bir diğer nedeninin de öğrencilerin gerek kendi yetersizlikleri gerek bilerek yapmamayı tercih etmeleri neticesinde kendilerine verilen ödevleri yapmayarak sınıfa gelmeleri olduğu ifade edilmektedir. Öğrenciler arasında ödevlerini yapanların bir kısmının da ya arkadaşlarından temin ettikleri ya da internetten doğrudan indirerek okula geldikleri belirtilmektedir. Öğretmenler öğrencilere yönelik dönütleri; sözlü, yazılı veya testler aracılığıyla yaptıkları sınavlar, sınıfta uyguladıkları öğrenme etkinlikleri, öğrencilerle doğrudan konuşarak yapmaktadır (Arslan, 2016: 12; Batdı & Semerci, 2012; Chickering & Ehrmann, 1996).

İlke 5'te; öğrenme ortamlarında verilen her türlü ödev ve görevin zamanında yapılması ve yapılırken de zamanı etkin bir şekilde kullanılmasına ilişkin maddeler yer almaktadır. Öğrenme ortamlarında öğrencilerin verilen görevlerin veya ödevlerin zamanında yapılması gerekliliğini fark etmeleri çok önemlidir. Gerek okul yönetimi gerek öğretmen gerekse öğrencilerin zamanı etkin ve verimli olarak kullanmaları sonucunda, öğrencilerde kalıcı öğrenmeler gerçekleşmekte, dolayısıyla da hem öğrencinin hem de

öğretim kurumunun başarısı artmaktadır (Chickering & Ehrmann, 1996). Öğretmen derse zamanında girerek öğrencilerinin de zamanında girmelerini sağlamalı (Chickering & Gamson, 1999); öğrencilerin ev ödevlerini, hazırladıkları materyalleri, dersle ilgili sorumluluklarını zamanında yerine getirmeleri için gerekli tedbirleri almalıdır.

İlke 6'da; öğrencilerin buldukları eğitim ortamlarına ilişkin beklentilerine yönelik olarak hazırlanmış maddeler yer almaktadır. Öğrencilerin bu beklentileri öğrenim gördükleri kurumlar tarafından karşılandığı takdirde, geleceklerine yönelik planlamalar yapmakta ve gerçekleştirmek için mücadele etmektedir. Ancak öğrencilerin beklentilerinin karşılanmadığı ya da u-yetersiz olduğu durumlarda öğrenciler geleceğe yönelik planlar yapmamakta, yapsalar dahi bu planlarını gerçekleştirmeyi ya ertelemekte ya da tamamen vazgeçmektedir. Öğrencilerin bu beklentilerinin karşılanmaması durumunda tek hedefleri yüksek not alarak sınıfı geçmek olmaktadır (Page & Mukherjee, 2000). Öğrenciler gelecekle ilgili beklentilerinden vazgeçtiklerinde, eğitimin onlara sunduğu pek çok olanaktan da yararlanma şansını kaybetmektedir. Dolayısıyla da öğrenciler günümüzde oldukça önemli olan çok yönlü gelişim ve beceri edinme gerekliliğini yerine getiremedikleri için hayata ve iş ortamlarında karşılaşacakları durumlara yönelik yeterince hazırlanamamaktadır (Lane, Wehby & Cooley, 2006). Öğrencilerin öğretim ortamlarından beklentilerinin karşılanması ve öğretmenlerin de onları başarıya güdülemeleri, kendilerinden yüksek beklenti düzeyi geliştirmelerini sağlamaları motivasyonlarını olumlu etkileyerek başarılı olma şanslarını artıracaktır (Çavdar & Doymuş, 2016b: 444).

İlke 7'de öğrenme ortamlarında yer alan kaynaştırma öğrencilerine ve öğrenme güçlüğü olan özel öğrencilere ilişkin maddeler yer almaktadır. Öğrenciler farklı yetenek ve öğrenme geçmişlerine sahip olarak öğrenme ortamlarına gelmektedir. Öğretim kurumlarının öğrencilerin bu farklılıklarına saygı duyarak, onlar için uygun olan öğrenme ortamlarını oluşturmak zorunluluğu bulunmaktadır (Can, 2011; McCabe & Meuter, 2011). Öğretim kurumlarının, özel durumu olan öğrencilerin öğrenme stillerini, farklı yetenek ve ilgilerini belirleyecek çalışmalar yapması gerekmektedir (Şirin & Güzel, 2006). Özel durumu olan öğrencilere sınıf ortamında öğretmenler tarafından gerekli değerin verilmesi, saygı gösterilmesi, küçük düşürücü söz ya da muameleye maruz kalmalarını, alay edilmelerini önleyici tedbirler alması oldukça önemli olmaktadır (Hayek & Kuh, 2004). Öğretmenlerin ders planını ve materyalleri hazırlarken özel öğrencileri dikkate alması ve öğretim zamanının bir kısmını onlara ayırması gerekmektedir (Arslan, 2016: 12).

Yedi ilke araştırmaları başlangıçta lisans eğitimi alan öğrencilerin öğrenmelerini etkileyen faktörlere yönelik olarak yapılmış, lisans eğitimi etkileyen faktörlerin neler olduğu belirlenerek gerekli tedbirlerin alınması hedeflenmiştir (Bangert, 2004). Belirlenen ilkeler aracılığıyla yükseköğretimde nitelikli bir öğretim ortamına yönelik standartların oluşması ve yüz yüze öğretimin kalitesinin yükseltilmesi amaçlanmıştır (Chickering & Gamson, 1987). Yapılan araştırmaların neticesinde yedi ilke uygulamalarının öğrencilerin sosyal, psikolojik ve akademik öğrenmeleri, derse yönelik olumlu tutum oluşturmaları, güdülenmeleri, işbirlikli çalışma becerilerini edinmeleri üzerinde oldukça olumlu bir etkisinin olduğu belirlenmiştir (Bishoff, 2010). Yedi ilke uygulamalarının farklı gruplar üzerindeki etkisinin belirlenmesine yönelik çalışmalar da yapılmıştır. Arslan (2016) tarafından yapılan araştırmada Türkçe öğretmenleri ve Türkçe öğretmen adaylarının yedi ilke uygulamalarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çimen (2017)

tarafından yapılan araştırmada İngilizce öğretmenleri ve öğretmen adaylarının yedi ilke uygulamalarına ilişkin görüşleri tespit edilmiştir. Çavdar'ın (2016) yaptığı araştırmada ise fen ve teknoloji dersinin öğretiminde, yedi ilke uygulamalarının etkililiğini belirlemesi amaçlanmıştır. İyi bir eğitim ortamını sağlayan yedi ilke ile ilgili yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular, eğitim ortamında bu ilkeleri uygulamanın eğitimin verimliliğini desteklediğini ortaya koymaktadır. Yapılan bu çalışmanın ilgili alan yazını destekleyeceği kabul edilmektedir. Bu bağlamda, farklı branşlarda görev yapmakta olan ortaokul öğretmenlerine “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği” uygulanmış ve aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır:

a) Ortaokul öğretmenlerinin “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nden aldıkları puan ortalamalarının düzeyi nedir?

b) Ortaokul öğretmenlerinin “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nden aldıkları puan ortalamalarına göre her ilkede en yüksek puana sahip olan madde ve en düşük puana sahip madde diğer çalışmalardaki maddelerle uyumluluk göstermekte midir?

c) “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nin uygulandığı çalışmalar birlikte değerlendirildiğinde en yüksek puana ve en düşük puana sahip ilke hangisidir?

d) “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nin uygulandığı çalışmalar birlikte değerlendirildiğinde yedi ilke içinde yer alan en yüksek puana sahip madde ve en düşük puana sahip madde hangisidir?

e) Ortaokul öğretmenlerinin “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nden aldıkları puan ortalamaları cinsiyet, yaş ve kıdem değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; araştırma modeli, evren/örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma modelleri arasında yer alan betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Betimsel tarama yöntemi; olay, obje, varlık ve grupların buldukları durumun ve düzeyin betimlenmesi, açıklanmasının hedeflediği araştırmalarda tercih edilmektedir (Karasar, 2014). Betimsel tarama modelinin kullanıldığı çalışmalarda ilişkiler, inanışlar, görüşler, davranışlar, uygulama süreçleri, etkenler, gelişmeye devam eden yön ve eğilimler üzerinde durulmaktadır. Betimsel tarama araştırmaları hâlihazırda yaşanan olayları daha önce ortaya çıkan olay ve durumlarla ilişkileri de dikkate alarak açıklamaya çalışmaktadır (Kaptan, 1973: 175). Bu çalışmada ortaokul öğretmenlerinin iyi bir öğrenme ortamını sağlayan yedi ilkeyi uygulayabilme düzeylerinin var olan duruma göre tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Evren/Örneklem

Öğretmenlerin oluşturduğu örneklemin seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tesadüfi olmayan örnekleme yöntemi; eğitim araştırmalarında kullanılan

deneysel veya deneysel olmayan araştırma desenlerinde en çok tercih edilen yöntemdir (Mcmillan & Schumacher, 2010; Yıldırım & Şimşek, 2005). Araştırmanın örneklemini; 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Sivas ili merkez ilçede, MEB'e bağlı farklı eğitim bölgelerinde bulunan ortaokullarda görev yapmakta olan 140 öğretmen oluşturmaktadır. Örnekleme ilişkin betimsel istatistikler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Örnekleme İlişkin Betimsel İstatistikler

Katılımcı özellikleri		f	%
Cinsiyet	Kadın	74	52.9
	Erkek	66	47.1
Yaş	21-30 yaş	50	35.7
	31-40 yaş	56	40.0
	41-50 yaş	28	20.0
	51 yaş ve üzeri	6	4.3
Kıdem	1-10 yıl	72	51.4
	11-20 yıl	50	35.7
	21-30 yıl	18	12.9

Veri Toplama Araçları

Araştırmaya ilişkin verilerin toplanmasında Chickering ve Gamson (1987) tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlaması Aydoğdu, Şimşek ve Doymuş (2012) tarafından yapılan "İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekte yedi temel ilke yer almakta olup her ilke on maddeden oluşmaktadır. Beşli Likert tipinde hazırlanan ölçek "Hiçbir zaman=1", "Nadiren=2", "Genellikle=3", "Sık=4" ve "Çok sık=5" şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçek toplamda 70 maddeden oluşmakta olup toplamda alınabilecek en düşük puan 70, en yüksek puan ise 350'dir. Ölçeğin güvenirliği .68; bu çalışmada ise .97 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada elde edilen veriler Sivas ili merkez ilçede yer alan ortaokullarda görev yapan öğretmenlere ölçeğin gönüllülük esasına riayet edilerek uygulanması sonucunda elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 25 paket programı kullanılmıştır. Puanların normal dağılımını belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov (K-S) Testi uygulanmıştır. Verilerin normallik analizleri yapılarak aritmetik ortalama ve standart sapma puanlarına bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edildiği için ortaokul öğretmenlerinin iyi bir eğitim ortamını sağlayan yedi ilkeyi uygulayabilme düzeylerinin cinsiyet, yaş ve kıdem değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amacıyla bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. ANOVA testi uygulanan ve anlamlı farklılık olduğu belirlenen değişkenlerde anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi amacıyla LSD testi uygulanmıştır.

BULGULAR

Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analiz edilmesiyle elde edilen bulgular, araştırma sorularının sırasına göre aşağıda verilmiştir. Bu çalışmada kullanılan ölçekten elde

edilebilecek en düşük ve en yüksek puanlar, ölçek ortalamaları ve standart sapma puanlarına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Ölçeğe İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçek ilkeleri	N	En düşük puan	En yüksek puan	Ort.	ss
İlke 1	140	10	50	35.13	4.63
İlke 2	140	10	50	34.70	6.77
İlke 3	140	10	50	34.58	6.24
İlke 4	140	10	50	36.68	6.46
İlke 5	140	10	50	39.61	6.30
İlke 6	140	10	50	39.43	6.74
İlke 7	140	10	50	37.94	6.75
İlkeler toplamı	140	70	350	258.08	36.12

Tablo 2’de yer alan bulgular incelendiğinde her bir ilke için en düşük puanın 10 olduğu en yüksek puanın ise 50 olduğu, toplam puanda ise en düşük puanın 70, en yüksek puanın ise 350 olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin aldıkları puan ortalamalarına bakıldığında; İlke 1’de (70.26) yüksek düzeyde, İlke 2 (69.40) orta düzeyde, İlke 3’te (69.16) orta düzeyde, İlke 4’te (73.36) yüksek düzeyde, İlke 5’te (79.22) yüksek düzeyde, İlke 6’da (78.86) yüksek düzeyde, İlke 7’de (75.88) yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Ortaokul öğretmenlerinin yedi ilke ölçeğinde yer alan maddelerden aldıkları puan ortalamaları ve toplam puan ortalamaları Tablo 3’te sunulmaktadır.

Tablo 3. Öğretmenlerin Yedi İlke Ölçeğinden Madde Bazında Aldıkları Puan Ortalamaları

İlke 1	İlke 2	İlke 3	İlke 4	İlke 5	İlke 6	İlke 7
Madde 6 (4.31)	Madde 6 (3.94)	Madde 6 (4.10)	Madde 4 (4.13)	Madde 1 (4.27)	Madde 1 (4.36)	Madde 2 (4.50)
Madde 10 (4.18)	Madde 1 (3.76)	Madde 1 (3.90)	Madde 6 (3.86)	Madde 6 (4.17)	Madde 5 (4.13)	Madde 1 (4.34)
Madde 7 (3.97)	Madde 2 (3.64)	Madde 3 (3.80)	Madde 2 (3.83)	Madde 10 (4.08)	Madde 9 (4.11)	Madde 3 (4.03)
Madde 8 (3.94)	Madde 3 (3.53)	Madde 8 (3.80)	Madde 1 (3.81)	Madde 3 (4.00)	Madde 2 (4.04)	Madde 9 (3.81)
Madde 3 (3.80)	Madde 10 (3.47)	Madde 5 (3.72)	Madde 9 (3.80)	Madde 8 (3.98)	Madde 3 (3.90)	Madde 6 (3.68)
Madde 5 (3.67)	Madde 5 (3.46)	Madde 4 (3.64)	Madde 3 (3.66)	Madde 2 (3.97)	Madde 6 (3.84)	Madde 4 (3.66)
Madde 1 (3.57)	Madde 9 (3.37)	Madde 2 (3.11)	Madde 5 (3.60)	Madde 4 (3.97)	Madde 4 (3.83)	Madde 10 (3.66)
Madde 4 (3.27)	Madde 4 (3.30)	Madde 7 (3.08)	Madde 10 (3.41)	Madde 9 (3.86)	Madde 10 (3.83)	Madde 7 (3.56)
Madde 2 (2.57)	Madde 7 (3.24)	Madde 9 (2.73)	Madde 8 (3.33)	Madde 5 (3.83)	Madde 8 (3.76)	Madde 8 (3.38)
Madde 9 (1.83)	Madde 8 (2.98)	Madde 10 (2.68)	Madde 7 (3.26)	Madde 7 (3.47)	Madde 7 (3.63)	Madde 5 (3.31)

İlkelerin Toplam Puan Ortalamaları						
35.13	34.70	34.58	36.68	39.61	39.43	37.94
Ölçeğin Toplam Puan Ortalaması						
258.08						

Tablo 3 incelendiğinde *İlke 1* en yüksek puana sahip ilk üç maddenin puan ortalamalarının yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6 (4.31), 10 (4.18) ve 7. (3.97) maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 9 (1.83), 2 (2.57) ve 4. (3.27) maddeler olduğu görülmektedir.

İlke 2 için en yüksek puana sahip ilk üç maddenin puan ortalamalarının yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6 (3.94), 1 (3.76) ve 2. (3.64) maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 8 (2.98), 7 (3.24) ve 4. (3.30) maddeler olduğu görülmektedir.

İlke 3 için en yüksek puana sahip ilk üç maddenin puan ortalamalarının yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6 (4.10), 1 (3.90) ve 3. (3.80) maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 10 (2.68), 9 (2.73) ve 7. (3.08) maddeler olduğu görülmektedir.

İlke 4 için en yüksek puana sahip ilk üç maddenin puan ortalamalarının yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 4 (3.13), 6 (3.86) ve 2. (3.83) maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7 (3.26), 8 (3.33) ve 10. (3.41) maddeler olduğu görülmektedir.

İlke 5 için en yüksek puana sahip ilk üç maddenin puan ortalamalarının yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 1 (4.27), 6 (4.17) ve 10. (4.08) maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7 (3.47), 5 (3.83) ve 9. (3.86) maddeler olduğu görülmektedir.

İlke 6 için en yüksek puana sahip ilk üç maddenin puan ortalamalarının yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 1 (4.36), 5 (4.13) ve 9. (4.11) maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7 (3.63), 8 (3.76) ve 10. (3.83) maddeler olduğu görülmektedir.

İlke 7 için en yüksek puana sahip üç maddenin puan ortalamalarının yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 2 (4.50), 1 (4.34) ve 3. (4.03) maddeler olduğu; en düşük puan sahip üç maddenin puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 5 (3.31), 8 (3.38) ve 7. (3.56) maddeler olduğu görülmektedir.

İlkelerin toplam puanlarına göre en yüksek ortalamaya sahip ilkenin *İlke 5* olduğu; en düşük ortalamaya sahip ilkenin ise *İlke 3* olduğu tespit edilmiştir. Tüm ilkelerin toplam puan ortalamasının ise 258.08 olduğu görülmektedir.

Alınabilecek en yüksek puan olan 350 puana göre ölçekten alınan puan ortalamalarının toplam puanın %73.74'lük bir kısmına denk geldiği belirlenmiştir.

Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının anlamlı olarak farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız t testi bulguları Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Yedi İlke Ölçeği Bağımsız t Testi Bulguları

	Cins.	N	Ort.	ss	t	p
İlke 1	Bayan	74	35.59	4.58	.889	.38
	Erkek	66	34.61	4.70		
İlke 2	Bayan	74	36.30	6.98	2.160	.03*
	Erkek	66	32.91	6.14		
İlke 3	Bayan	74	35.51	6.64	1.336	.19
	Erkek	66	33.54	5.68		
İlke 4	Bayan	74	38.46	6.68	2.552	.01*
	Erkek	66	34.70	5.65		
İlke 5	Bayan	74	41.57	6.19	2.904	.00*
	Erkek	66	37.42	5.74		
İlke 6	Bayan	74	40.51	6.91	1.442	.15
	Erkek	66	38.21	6.44		
İlke 7	Bayan	74	39.84	7.01	2.616	.01*
	Erkek	66	35.82	5.84		
İlke Toplam	Bayan	74	267.78	36.99	2.484	.01*
	Erkek	66	247.21	32.29		

p>05*

Tablo 4'teki bulgular incelendiğinde öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre yedi ilke ölçeğinin toplam puanında İlke 2, İlke 4, İlke 5 ve İlke 7 alt boyutlarında bayan öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu p<.05 tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlarda anlamlı farklılık olmamasına rağmen puan ortalamalarının bayan öğretmenler lehine olduğu görülmektedir.

Ortaokul öğretmenlerinin yaş değişkenine göre yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA testi bulguları Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Göre Yedi İlke Ölçeği ANOVA Testi Bulguları

	Yaş	N	Ort.	ss	F	P	Anlamlı Fark LSD
İlke 1	21-30	50	36.04	5.41	.739	.53	Yok
	31-40	56	34.96	3.98			
	41-50	28	34.36	4.73			
	51 ve üzeri	6	32.67	2.08			
İlke 2	21-30	50	35.60	6.74	.699	.56	Yok
	31-40	56	35.14	7.01			
	41-50	28	32.64	6.78			
	51 ve üzeri	6	32.67	5.03			
İlke 3	21-30	50	33.72	6.79	.802	.50	Yok
	31-40	56	35.96	5.95			
	41-50	28	33.86	6.07			
	51 ve üzeri	6	32.33	5.03			
İlke 4	21-30	50	38.52	6.70	2.170	.10	Yok
	31-40	56	36.61	6.20			
	41-50	28	35.00	5.75			
	51 ve üzeri	6	30.00	6.08			
İlke 5	21-30	50	40.40	5.55	1.625	.19	Yok
	31-40	56	40.32	6.22			

	41-50	28	38.21	6.42			
	51 ve üzeri	6	33.00	10.58			
İlke 6	21-30	50	40.56	7.13	.908	.44	Yok
	31-40	56	38.39	6.24			
	41-50	28	40.36	6.57			
	51 ve üzeri	6	35.33	9.50			
İlke 7	21-30	50	40.12	6.63	1.975	.13	Yok
	31-40	56	37.64	6.52			
	41-50	28	35.64	6.06			
	51 ve üzeri	6	33.33	10.07			
İlke toplam	21-30	50	264.96	38.90	1.181	.324	Yok
	31-40	56	259.04	33.00			
	41-50	28	250.07	34.50			
	51 ve üzeri	6	229.33	45.98			

Tablo 5'teki bulgular incelendiğinde; ortaokul öğretmenlerinin yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı olarak farklılık göstermediği $p>.05$ tespit edilmiştir. İlkelerden alınan puanlara bakıldığında İlke 1, İlke 2, İlke 4, İlke 5, İlke 6 ve İlke 7'de en yüksek puan ortalamasına sahip yaş grubunun 21-30; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 51 ve üzeri olduğu görülmektedir. İlke 3'te en yüksek puan ortalamasına sahip yaş grubunun 31-40; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 51 ve üzeri olduğu belirlenmiştir. Toplam puan ortalamalarına bakıldığında en yüksek puan ortalamasına sahip yaş grubunun 21-30; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 51 ve üzeri olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin kıdem değişkenine göre yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA testi bulguları Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Göre Yedi İlke Ölçeği ANOVA Testi Bulguları

	Kıdem	N	Ort.	ss	F	P	Anlamlı Fark LSD
İlke 1	1-10	72	35.97	4.99	1.378	.26	Yok
	11-20	50	34.48	4.47			
	21-30	18	33.56	2.92			
İlke 2	1-10	72	35.36	6.72	.388	.68	Yok
	11-20	50	34.20	7.11			
	21-30	18	33.44	6.44			
İlke 3	1-10	72	34.89	6.45	.140	.87	Yok
	11-20	50	34.48	6.32			
	21-30	18	33.67	5.72			
İlke 4	1-10	72	38.00	6.42	1.878	.06	Yok
	11-20	50	36.32	6.63			
	21-30	18	32.44	4.33			
İlke 5	1-10	72	40.39	5.62	.941	.40	Yok
	11-20	50	39.36	6.76			
	21-30	18	37.22	7.55			
İlke 6	1-10	72	40.30	6.89	.630	.54	Yok
	11-20	50	38.60	6.47			

	21-30	18	38.22	7.22			
İlke 7	1-10	72	39.42	6.78			
	11-20	50	37.24	6.64	2.652	.09	Yok
	21-30	18	34.00	5.57			
İlkeler toplam	1-10	72	264.33	35.79			
	11-20	50	254.68	36.52	1.503	.23	Yok
	21-30	18	239.00	34.60			

Tablo 6'daki bulgulara göre öğretmenlerin yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının kıdem değişkenine göre anlamlı olarak farklılık göstermediği $p>.05$ tespit edilmiştir. İlkelerden alınan puanlara bakıldığında İlke 1, İlke 2, İlke 3, İlke 4, İlke 5, İlke 6 ve İlke 7'de en yüksek puan ortalamasına sahip kıdem grubunun 1-10; en düşük puan ortalamasına sahip kıdem grubunun 21-30 olduğu görülmektedir. Toplam puan ortalamalarına bakıldığında ise yine en yüksek puan ortalamasına sahip kıdem grubunun 1-10; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 21-30 olduğu görülmektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Yapılan bu çalışmanın temel amacı ortaokul öğretmenlerinin “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nden aldıkları puan ortalamalarının çeşitli demografik değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği ve ölçekteki maddelerin puan ortalamalarının belirlenmesidir. Yedi ilke ölçeği kullanılarak yapılan diğer çalışmalarda her bir ilke için en yüksek puan alan ilk üç madde ve en düşük puan alan son üç maddenin belirlenmesi; bu çalışmada elde edilen sonuçlarla karşılaştırılması ve ilkelerin toplam puan ortalamaları da dikkate alınarak en etkili ilkenin ve ilkelerin içinde yer alan en etkili maddenin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ortaokul öğretmenlerinin iyi bir eğitim ortamını sağlayan yedi ilkeyi uygulayabilme ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışmada İlke 1 maddeleri arasında elde edilen en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6, 10 ve 7. maddeler; en düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 9, 2 ve 4. maddeler olduğu belirlenmiştir. Okumuş, Aydoğdu, Öztürk, Koç, Çavdar ve Doymuş (2013) tarafından matematik öğretmenleri ile ikinci ve dördüncü sınıfta matematik öğretmenliği bölümünde eğitim gören aday öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada; İlke 1'de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 6, 8 ve 10. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 10 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 10 ve 5. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 2, 9 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 9, 2 ve 4. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Koç, Okumuş, Öztürk, Çavdar ve Doymuş'un (2014) fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre İlke 1'de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 10 ve 8. maddeler; öğretmenlerde ise 10, 5 ve 6. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 2, 9 ve 4. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 9, 2 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 2, 9 ve 1. maddeler olduğu görülmektedir. Yılar, Şimşek ve Topkaya'nın (2015) yaptıkları sosyal bilgiler öğretmen ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışma

sonuçlarına göre İlke 1’de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 8 ve 10. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 10 ve 3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 2, 9 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 9, 2 ve 4. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre İlke 1’de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru öğretmen adaylarında 6, 8 ve 10. maddeler; öğretmenlerde ise 4, 10 ve 8. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puan sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru öğretmen adaylarında 2, 9 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 9, 2 ve 4. maddeler olduğu tespit edilmiştir. İlke 1 için yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre toplamda en yüksek çıkan üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6, 10 ve 8. maddeler; en düşük çıkan üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 2, 9 ve 1. maddeler olduğu belirlenmiştir. Bu ilkede “Öğrencilerime isimleriyle hitap edebilirim.” ifadesine sahip 6. maddenin en yüksek puan ortalamasına, “Öğrenciler yanıma sadece ziyaret için gelirler.” ifadesine sahip 2. maddenin ise en düşük puan ortalamasına sahip olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışmada İlke 2 için en yüksek puana sahip ilk üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6, 1 ve 2. maddeler olduğu; en düşük puana sahip ilk üç maddenin yükseğe doğru sırasıyla 8, 7 ve 4. maddeler olduğu görülmektedir. Okumuş vd. (2013) tarafından matematik öğretmenleri, ikinci ve dördüncü sınıfta matematik öğretmenliği bölümünde eğitim gören aday öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada İlke 2’de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 1, 10 ve 3. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 9, 6 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 7 ve 4. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 8, 4 ve 7. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 4, 5 ve 8. maddeler; öğretmenlerde ise 2, 6 ve 9. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Koç vd.’nin (2014) fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre İlke 2’de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 1, 9 ve 3. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 1, 10 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 10, 4 ve 3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 4, 5 ve 7. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 5, 4 ve 2. maddeler; öğretmenlerde ise 5, 9 ve 8. maddeler olduğu görülmektedir. Yılar vd.’nin (2015) yaptıkları sosyal bilgiler öğretmen ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışma sonuçlarına göre İlke 2’de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 1, 9 ve 10. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 1, 3 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 10, 1 ve 6. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 4, 5 ve 2. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 4, 5 ve 8. maddeler; öğretmenlerde ise 8, 4 ve 5. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre İlke 2’de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru öğretmen adaylarında 6, 9 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 1 ve 10. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puan sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru öğretmen adaylarında 4, 8 ve 5. maddeler; öğretmenlerde ise 4, 8 ve 9. maddeler olduğu tespit edilmiştir. İlke 2 için yapılan

çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre toplamda en yüksek çıkan üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 1, 10 ve 6. maddeler; en düşük çıkan üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 4, 5, 8. maddeler olduğu belirlenmiştir. Bu ilkede *“Öğrencilerimden bilgi, birikim ve ilgi alanlarını birbirleriyle paylaşmasını isterim.”* ifadesine sahip 1. maddenin en yüksek, *“Öğrencilerimden arkadaşlarının yaptıkları çalışmalarını değerlendirmelerini isterim.”* ifadesine sahip maddenin ise en düşük puan ortalamasına sahip olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışmada İlke 3 için en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6, 1 ve 3. maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin ise düşükten yükseğe doğru sırasıyla 10, 9 ve 7. maddeler olduğu görülmektedir. Okumuş vd. (2013) tarafından matematik öğretmenleri, ikinci ve dördüncü sınıfta matematik öğretmenliği bölümünde eğitim gören aday öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada İlke 3’te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 6, 5 ve 3. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 3 ve 5. maddeler; öğretmenlerde ise 7, 6 ve 5. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 7, 2 ve 10. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 7, 2 ve 4. maddeler; öğretmenlerde ise 3, 4 ve 2. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Koç vd.’nin (2014) fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre İlke 3’te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 6, 7 ve 8. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 3, 6 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 7, 1 ve 3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 2, 4 ve 1. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 2, 9 ve 10. maddeler; öğretmenlerde ise 2, 10 ve 9. maddeler olduğu görülmektedir. Yılar vd.’nin (2015) yaptıkları sosyal bilgiler öğretmen ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışma sonuçlarına göre İlke 3’te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 6, 8 ve 9. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 5 ve 3. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 8 ve 3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 2, 7 ve 10. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 2, 4 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 10, 7 ve 9. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre İlke 3’te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru öğretmen adaylarında 8, 6 ve 5. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 1 ve 5. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puan sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru öğretmen adaylarında 2, 10 ve 4. maddeler; öğretmenlerde ise 9, 10 ve 2. maddeler olduğu tespit edilmiştir. İlke 3 için yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre toplamda en yüksek çıkan üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6, 5 ve 3. maddeler; en düşük çıkan üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 2, 10 ve 7. maddeler olduğu belirlenmiştir. Bu ilkede *“Öğrencilerime araştırma ve inceleme yapmaları için somut ve gerçek hayattan örnekler veririm.”* ifadesine sahip 6. maddenin en yüksek, *“Öğrencilerimden ünlü bilim insanları, araştırma sonuçları veya sanatsal çalışmaların her birinin kendi arasındaki benzer ve farklı yönlerini açıklamalarını isterim.”* ifadesine sahip 2. maddenin ise en düşük puan ortalamasına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmada İlke 4 için en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 4, 6 ve 2. maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7, 8 ve 10. maddeler olduğu görülmektedir. Okumuş vd. (2013) tarafından

matematik öğretmenleri, ikinci ve dördüncü sınıfta matematik öğretmenliği bölümünde eğitim gören aday öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada İlke 4'te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 5, 10 ve 2. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 4, 6 ve 2. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 2 ve 4. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 9, 5 ve 7. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 9, 10 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 10, 7 ve 5. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Koç vd.'nin (2014) fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre İlke 4'te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 4, 10 ve 6. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 4 ve 2. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 9 ve 4. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 9, 7 ve 3. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 9, 1 ve 5. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 10 ve 8. maddeler olduğu görülmektedir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre İlke 4'te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru öğretmen adaylarında 4, 6 ve 2. maddeler; öğretmenlerde ise 4, 1 ve 6. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puan sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru öğretmen adaylarında 9, 1 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 7, 8 ve 10. maddeler olduğu tespit edilmiştir. İlke 4 için yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre toplamda en yüksek çıkan üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 4, 6 ve 2. maddeler; en düşük çıkan üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7, 9 ve 10. maddeler olduğu belirlenmiştir. Bu ilkede edilen puan ortalamalarına bakıldığında "Dönem başlarında öğrencileri derslerin işleniş şekli ve içeriği (müfredatı) hakkında bilgilendiririm." ifadesine sahip 4. maddenin en yüksek, "Her dönem başı öğrencilerin ön bilgilerinin belirlemek için test uygulam." ifadesine sahip 7. maddenin ise en düşük puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada İlke 5 için en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 1, 6 ve 10. maddeler olduğu; en düşük üç puan sahip madde puan ortalamalarının düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7, 5 ve 9. maddeler olduğu görülmektedir. Okumuş vd. (2013) tarafından matematik öğretmenleri, ikinci ve dördüncü sınıfta matematik öğretmenliği bölümünde eğitim gören aday öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada İlke 5'te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 1, 9 ve 6. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 4, 8 ve 1. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 6 ve 8. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 7, 5 ve 2. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 5, 7 ve 2. maddeler; öğretmenlerde ise 5, 3 ve 10. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Koç vd.'nin (2014) fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre İlke 5'te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 8, 9 ve 6. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 3 ve 4. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 2 ve 4. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 5, 2 ve 1. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 5, 2 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 7, 5 ve 9. maddeler olduğu görülmektedir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre İlke 5'te alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru öğretmen adaylarında 4, 3 ve 6. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 6 ve

3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puan sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru öğretmen adaylarında 10, 2 ve 7. maddeler; öğretmenlerde ise 7, 5 ve 2. maddeler olduğu tespit edilmiştir. İlke 5 için yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre toplamda en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 6, 1 ve 4. maddeler; en düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 5, 7 ve 2. maddeler olduğu belirlenmiştir. Bu ilkede elde edilen puan ortalamaları incelendiğinde *“Düzenli ve programlı çalışmanın, uygulamalı ve sesli tekrar yapmanın önemini vurgularım.”* ifadesine sahip 6. maddenin en yüksek, *“Öğrencilerimin, sınıfta sunum yapmalarını teşvik ederim.”* ifadesine sahip 5. maddenin en düşük puan ortalamasına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmada İlke 6 için en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 1, 5 ve 9. maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7, 8 ve 10. maddeler olduğu görülmektedir. Okumuş vd. (2013) tarafından matematik öğretmenleri, ikinci ve dördüncü sınıfta matematik öğretmenliği bölümünde eğitim gören aday öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada İlke 6’da alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 1, 4 ve 2. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 9, 4 ve 5. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 10 ve 2. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 8, 10 ve 7. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 8, 7 ve 6. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 8 ve 7. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Koç vd.’nin (2014) fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre İlke 6’da alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 10, 9 ve 4. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 9, 10 ve 4. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 2 ve 10. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 7, 8 ve 6. maddeler; öğretmenlerde ise 6, 7 ve 5. maddeler olduğu görülmektedir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre İlke 6’da alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru öğretmen adaylarında 1, 4 ve 10. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 8 ve 9. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puan sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru öğretmen adaylarında 3, 8 ve 2. maddeler; öğretmenlerde ise 3, 7 ve 6. maddeler olduğu tespit edilmiştir. İlke 6 için yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre toplamda en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 1, 9, 10 ve 4. maddeler; en düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 7, 8 ve 6. maddeler olduğu belirlenmiştir. Bu ilkede yer alan maddelerin puan ortalamasına bakıldığında *“Öğrencilerimden derslerime sıkı çalışmalarını bekler ve bunu onlara söylerim.”* ifadesine sahip 1. maddenin en yüksek, *“Yazma konusunda öğrencilerimi ayrıca teşvik ederim.”* ifadesine sahip 7. maddenin ise en düşük puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada İlke 7 için en yüksek puana sahip üç madde yüksekten düşüğe doğru sırasıyla 2, 1 ve 3. maddeler olduğu; en düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 5, 8 ve 7. maddeler olduğu görülmektedir. Okumuş vd. (2013) tarafından matematik öğretmenleri, ikinci ve dördüncü sınıfta matematik öğretmenliği bölümünde eğitim gören aday öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada İlke 7’de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekten düşüğe doğru ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 1, 2 ve

9. maddeler; öğretmenlerde ise 1, 2 ve 3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 4, 6 ve 7. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 4 ve 8. maddeler; öğretmenlerde ise 9, 4 ve 10. maddeler olduğu tespit edilmiştir. Koç vd.'nin (2014) fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre İlke 7'de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekte düşüğe doğru ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 1, 2 ve 3. maddeler; öğretmenlerde ise 2, 8 ve 3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru ikinci sınıf öğrencilerinde 6, 7 ve 5. maddeler; dördüncü sınıf öğrencilerinde 6, 7 ve 4. maddeler; öğretmenlerde ise 4, 7 ve 6. maddeler olduğu görülmektedir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre İlke 7'de alınan en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekte düşüğe doğru hem öğretmen adaylarında hem de öğretmenlerde 1, 2 ve 3. maddeler olduğu belirlenmiştir. En düşük puan sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru öğretmen adaylarında 6, 7 ve 10. maddeler; öğretmenlerde ise 5, 8 ve 6. maddeler olduğu tespit edilmiştir. İlke 7 için yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre toplamda en yüksek puana sahip üç maddenin yüksekte düşüğe doğru sırasıyla 1, 2 ve 3. maddeler; en düşük puana sahip üç maddenin düşükten yükseğe doğru sırasıyla 6, 7 ve 4. maddeler olduğu belirlenmiştir. Bu ilkede yer alan maddelerden *"Anlamadıklarını bir konuyu rahatça söylemeleri konusunda öğrencilerimi teşvik ederim."* ifadesine sahip 1. maddenin en yüksek, *"Derslerde öğrencilerimi farklı kültürdeki bireyler hakkında bilgilendiririm."* ifadesine sahip 6. maddenin ise en düşük puan ortalamasına sahip olduğu saptanmıştır.

Bu çalışmada İlkelerin toplam puanlarına göre en yüksek ortalamaya sahip ilkenin İlke 5 olduğu; en düşük ortalamaya sahip ilkenin ise İlke 3 olduğu tespit edilmiştir. Zorlu vd. (2013) tarafından yapılan Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümü ikinci ve dördüncü sınıflarında öğrenim görmekte olan aday öğretmenler ve sınıf öğretmenleri üzerinde yaptıkları çalışmada ikinci ve dördüncü sınıf öğretmen adayları ve öğretmenlerinin ilkelere göre toplam puanlarında en yüksek puanı İlke 7'de; en düşük puana ise İlke 1'de aldıkları tespit edilmiştir. Çavdar ve Doymuş'un (2016a) yaptığı yedi ilke uygulamalarının işbirlikli öğrenme ile beraber kullanılmasının 7. sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersindeki akademik başarılarının belirlenmesine yönelik yaptıkları çalışmada "İşbirlikli Yedi İlke Grubu" (İYG), "İşbirlikli Grup" (İG) ve kontrol grubu (KG) olmak üzere üç farklı grup oluşturulmuş öntest ve sontest uygulanmıştır. Öntest sonuçlarına göre İYG'de en yüksek puanın İlke 7'den alındığı; en düşük puanın ise İlke 4'ten alındığı belirlenmiştir. İG'de en yüksek puanın İlke 7'den alındığı; en düşük puanın ise İlke 3'ten alındığı görülmektedir. KG'de ise en yüksek puanın İlke 6'dan alındığı; en düşük puanın ise İlke 1'den alındığı tespit edilmiştir. Sontest sonuçlarına göre İYG'de en yüksek puanın İlke 7'den alındığı; en düşük puanın ise İlke 1'den alındığı belirlenmiştir. İG'de en yüksek puanın İlke 7'den alındığı; en düşük puanın ise İlke 5'ten alındığı görülmektedir. KG'de ise en yüksek puanın İlke 7'den alındığı; en düşük puanın ise İlke 1'den alındığı tespit edilmiştir. Arslan'ın (2016) Türkçe öğretmenleri ve öğretmen adayları üzerinde yaptığı araştırma bulgularına göre ikinci sınıf öğretmen adaylarının en yüksek puanı İlke 5'ten; en düşük puanı ise İlke 1'den aldıkları belirlenmiştir. Dördüncü sınıf öğretmen adaylarının en yüksek puanı İlke 7'den; en düşük puanı ise İlke 3'ten aldıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin en yüksek puanı İlke 6'dan; en düşük puanı ise İlke 1'den aldıkları görülmektedir. Akdağ Çimen (2017) tarafından yapılan İngilizce öğretmen adayları ve İngilizce öğretmenleri üzerinde yaptıkları

araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının en yüksek puanı İlke 7'den; en düşük puanı ise İlke 1'den aldıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin en yüksek puanı İlke 3'ten; en düşük puanı ise İlke 5'ten aldıkları görülmektedir. Araştırma sonuçlarından elde edilen ilkelerin toplam puanlarına ilişkin sonuçlar karşılaştırıldığında *"İyi Bir Öğrenme Ortamı Farklı Yetenek ve Öğrenme Biçimlerine (Stillerine) Karşı Hoşgörülüdür (Toleranslıdır)."* başlığına sahip İlke 7'nin en yüksek; *"İyi Bir Öğrenme Ortamı Öğrenci-Okul Arasındaki Etkili İletişimi Teşvik Eder."* başlığına sahip İlke 1'in ise en düşük ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Yapılan araştırma bulgularına göre öğretmenlerin cinsiyet değişkenine açısından yedi ilke ölçeğinin İlke 2, İlke 4, İlke 5 ve İlke 7 alt boyutlarında bayan öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlarda anlamlı farklılık olmamasına rağmen puan ortalamalarının bayan öğretmenler lehine olduğu görülmektedir. Ölçekten alınan toplam puanlara göre ise bayan öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bu sonuçlar bayan öğretmenlerin ilkelerin uygulanmasına yönelik daha fazla eğilim gösterdiklerini ortaya koymaktadır. Koç vd., (2014) tarafından yapılan araştırma sonuçlarında bayan öğretmenler lehine olmak üzere farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uğraş (2014) tarafından yapılan çalışmada elde edilen bulgulara bakıldığında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Öğretmenlerin yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının yaş değişkenine anlamlı olarak bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. İlkelerden alınan puanlara bakıldığında İlke 1, İlke 2, İlke 4, İlke 5, İlke 6 ve İlke 7'de en yüksek puan ortalamasına sahip yaş grubunun 21-30; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 51 ve üzeri olduğu görülmektedir. İlke 3'te en yüksek puan ortalamasına sahip yaş grubunun 31-40; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 51 ve üzeri olduğu belirlenmiştir. Toplam puan ortalamalarına bakıldığında en yüksek puan ortalamasına sahip yaş grubunun 21-30; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 51 ve üzeri olduğu görülmektedir. İlke 3 hariç diğer tüm yaş gruplarında en yüksek puana sahip olan öğretmenlerin 21-30 yaş grubu olması; bu öğretmenlerin eğitim fakültelerinde yapılandırmacı eğitime uygun olarak eğitim almalarının bir sonucu olarak eğitimde olumlu çalışmalara daha fazla yakınlık gösterdikleri şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca meslekte yıpranmışlıklarının az olmasının da bunda etkili olduğu savunulabilir. Tüm maddelerde en düşük ortalamaya sahip yaş grubunun 51 ve üzerindeki öğretmenler olmasında yapılandırmacı eğitim modeline uygun eğitim almamaları dolayısıyla bu tür uygulamalara sıcak yaklaşmamaları, geleneksel eğitim anlayışını içselleştirmiş olmaları ve mesleki yıpranmışlıklarının etkisinin olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının kıdem değişkenine anlamlı olarak bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. İlkelerden alınan puanlara bakıldığında İlke 1, İlke 2, İlke 3, İlke 4, İlke 5, İlke 6 ve İlke 7'de en yüksek puan ortalamasına sahip kıdem grubunun 1-10; en düşük puan ortalamasına sahip kıdem grubunun 21-30 olduğu görülmektedir. Toplam puan ortalamalarına bakıldığında ise yine en yüksek puan ortalamasına sahip kıdem grubunun 1-10; en düşük puan ortalamasına sahip yaş grubunun 21-30 olduğu görülmektedir. Kıdem değişkenine göre tüm ilkelerde en yüksek puanı alan 1-10 yıl olmasında; öğretmenlerin meslekte yıpranmışlıklarının az olması ve yeniliklere açık olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. 21-30 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin tüm ilkelerde en düşük puana sahip olmalarında da hem mesleki

yıpranmışlıklarının hem de geleneksel eğitimi daha fazla içselleştirmiş olmalarının etkisi olduğu şeklinde yorumlanabilir. Uğraş (2014) tarafından yapılan araştırma bulgularında da bu çalışmayla uyumlu olarak öğretmenlerin yedi ilke ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının kıdem değişkenine göre anlamlı farklılık oluşturmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Alan yazında taranmış ve “İyi Bir Öğrenme Ortamında Var Olması Gereken Yedi Temel İlke” ölçeğinin Türkçeye uyarlanmış ölçeğiyle yapılan çalışmaların sayısının sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışmada Chickering ve Gamson (1987) tarafından geliştirilen Aydoğdu, Şimşek ve Doymuş (2012) tarafından Türkçeye uyarlanması yapılan “İyi Bir Eğitim Ortamı İçin Yedi İlke Ölçeği”nin uygulandığı araştırmalarda ölçekteki ilkeler ve maddelere ilişkin puan ortalamaları belirlenmiş tüm çalışmalarda elde edilen bulgular bir arada değerlendirilmiştir. Bu sayede bu ölçek genelinde iyi bir öğretim ortamını sağlayan yedi ilkedeki maddelerin uygulama düzeyindeki durumunun belirlenmesi amaçlanmıştır. En yüksek puana sahip maddelerin öğretmenler ve öğretmen adayları tarafından uygulanma düzeyinin yüksek olduğu, en düşük puana sahip maddelerin ise uygulama düzeyinde zorluklar yaşanan durumlara ilişkin durumları ortaya koyduğu görülmektedir. Öğrencilerin daha iyi bir eğitim alabilmesi üzerinde öğretim ortamlarının etkisinin oldukça önemli olduğu kabul edilmektedir. Bu doğrultuda ölçekte yer alan maddeler arasında düşük puan alan maddelerin içerikleri incelenmeli ve eğitim ortamlarında bu sorunlara yönelik çözüm yolları ortaya konulmalıdır. Yedi ilke ile daha fazla çalışmanın yapılması daha fazla çalışmanın karşılaştırmalı olarak incelenmesini sağlayacağından daha güvenilir bilgilerin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Yedi ilke ölçeğindeki maddelerin uygulamadaki sonuçlarına sadece nicel değil nitel araştırmalarla da destek verilmelidir. Alan yazında yapılan çalışmalara bakıldığında Öztürk, Okumuş, Koç, Çavdar ve Doymuş (2013) tarafından yapılan çalışmada yedi ilke ile ilgili olarak öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir. Nitel çalışmalarının sayısının artmasının sorunların nedenlerine ilişkin bilgilerin daha detaylı olarak sağlanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Eğitimden istenilen sonuçların tam olarak elde edilebilmesi için eğitim ortamlarına yönelik yapılacak çalışmaların önemli olduğu düşünülmektedir.

Ülkemizde yedi ilke uygulamalarına yönelik olarak yapılan çalışmaların sınırlı olduğu yapılan alan yazın taramasında belirlenmiştir. Yedi ilke uygulamalarına yönelik yapılan çalışmalardan elde edilecek ortak bulguların öğretmenlerin bu konudaki düşüncelerinin nesnellliğini de belirleyecektir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. (1998). *Etkili öğrenme ve öğretme*. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- Açıkgöz, K. (2006). *Aktif öğrenme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Akdağ-Çimen, B. (2017). *İngilizce öğretmenleri ve öğretmen adaylarının iyi bir eğitim ortamı sağlayan yedi ilkeye ilişkin uygulamalarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Arslan, A. (2016). Türkçe öğretmenleri ve öğretmen adaylarının iyi bir eğitim ortamını sağlayan yedi ilkenin uygulanabilirlik düzeyinin belirlenmesi. *e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 10-22.

- Auster, E. R., & Wylie, K. K. (2006). Creating active learning in the classroom: A systematic approach. *Journal of Management Education*, 30(2), 333-353.
- Aydoğdu, S., Şimşek, U., & Doymuş, K. (2012) Instructors' practice level of Chickering and Gamson learning principles. *Mevlana International Journal of Education*, 2(2), 11-24.
- Bangert, A. W. (2004). The seven principles of good practice: A framework for evaluating on-line teaching. *The internet and higher education*, 7(3), 217-232. DOI: 10.1016/j.iheduc.2004.06.003
- Baştepe, İ. (2009). Etkili okulun eğitim-öğretim süreci ve ortamı boyutlarının nitelikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 76-83.
- Batdı, V., & Semerci, Ç. (2012). Şarkıların yabancı dil becerilerini geliştirmedeki etkililiğine ilişkin öğrenci görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 15-22.
- Binbaşıoğlu, C. (1988). *Genel öğretim bilgisi*. Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi.
- Bishoff, J. P. (2010). *Utilization of the seven principles for good practice in undergraduate education in general chemistry by community college instructors*. Unpublished Doctoral Dissertation. University of West Virginia, Morgantown West Virginia.
- Bolat, S. (1996). Eğitim örgütlerinde iletişim: Hacettepe Üniversitesi eğitim fakültesi uygulaması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 75-80.
- Can, Ş. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stilleri ile bazı değişkenler arasındaki ilişkinin araştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(41), 70-82.
- Chickering, A. W., & Gamson, Z. (1987). Seven principles of good practice in undergraduate education. *AAHE Bulletin*, 39(7), 3-7.
- Chickering, A. W., & Gamson, Z. F. (1999). Development and adaptations of the seven principles for good practice in undergraduate education. *New Directions For Teaching And Learning*, (80), 75-81.
- Chickering, A. W., & Ehrmann, S. C. (1996). Implementing the seven principles: Technology as lever. *American Association for Higher Education Bulletin*, 49(2), 3-6.
- Çavdar, O. (2016). *Fen ve teknoloji dersinin öğretiminde iyi bir eğitim ortamı için yedi ilke ve modellerin işbirlikli öğrenme yöntemiyle uygulanması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Çavdar, O., & Doymuş, K. (2016a). The using of cooperative learning method with seven principles for good practice and models in science course / Fen ve teknoloji dersinde işbirlikli öğrenme yönteminin iyi bir eğitim ortamı için yedi ilke ve modellerle kullanılması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 12(3), 741-768.
- Çavdar, O., & Doymuş, K. (2016b). İyi bir eğitim ortamı için yedi ilkenin işbirlikli öğrenme yöntemi ile kullanılmasının fen ve teknoloji dersinde başarıya etkisi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 441-466.
- Çimen, B. A. (2017). *İngilizce öğretmenleri ve öğretmen adaylarının iyi bir eğitim ortamı sağlayan yedi ilkeye ilişkin uygulamalarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Çoban, A. (2008). Temel kavramlar. G. Ocak (Ed.). *Öğretim ilke ve yöntemleri içinde* (s. 1-58). (2. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Deed, C., & Edwards, A. (2011). Unrestricted student blogging: Implications for active learning in a virtual text-based environment. *Active Learning in Higher Education*, 12(1), 11-21.
- Demirel, Ö. (2011). *Öğretme sanatı. Öğretim ilke ve yöntemleri*. (17. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

- Demirel, Ö. (2014). *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya*. (21. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Doymuş, K. (2008). Teaching chemical bonding through jigsaw cooperative learning, *Research in Science & Technological Education*, 26(1), 47-57.
- Doymuş, K. (2007). Effects of a cooperative learning strategy on teaching and learning phases of matter and onecomponent phase diagrams. *Journal of Chemical Education*, 84(11), 1857-1860.
- Doymuş, K., Şimşek, Ü., & Şimşek, U. (2008). İşbirlikçi öğrenme yöntemi üzerine derleme çalışması: III. işbirlikçi öğrenme yönteminin sınıf ortamında uygulaması. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 123-142.
- Hagström, E., & Lindberg, O. (2013). Three theses on teaching and learning in higher education. *Teaching in Higher Education*, 18(2), 119-128.
- Hayek, J. C., & Kuh, G. D. (2004). Principles of assessing student engagement in the first-year of college. *Assessment Update*, 16(2), 11-13.
- Hesapçioğlu, M. (2008). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. (6. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaptan, S. (1973). *Bilimsel araştırma teknikleri*. Ankara: Rehber Yayınevi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (26. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Koç, Y., Okumuş, S., Öztürk, B., Çavdar, O., & Doymuş, K. (2014). Fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adaylarının yedi ilkeleri hakkındaki görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 134-149.
- Lane, K. L., Wehby, J. H., & Cooley, C. (2006). Teacher expectations of students' classroom behavior across the grade span: Which social skills are necessary for success? *Exceptional Children*, 72(2), 153-167.
- McCabe, D. B., & Meuter, M. L. (2011). A student view of technology in the classroom: Does it enhance the seven principles of good practice in undergraduate education?. *Journal of Marketing Education*, 33(2), 149-159.
- McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2006). *Research in education. Evidence-based inquiry*. (6. edition). Boston: Pearson Educations, Inc.
- Ocak, G. (2008). Yöntem ve teknikler. G. Ocak (Ed.). *Öğretim ilke ve yöntemleri içinde* (s. 212-292). (2. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Oigara, J., & Keengwe, J. (2013). Students' perceptions of clickers as an instructional tool to promote active learning. *Education and Information Technologies*, 18(1), 15-28.
- Okumuş, S., Aydoğdu, S., Öztürk, B., Koç, Y., Çavdar, O., & Doymuş, K. (2013). The views of secondary school and pre-service mathematics teachers about the seven principles for good practice in education. *Journal of Educational Sciences Research*, 3(2), 197-218. DOI: <http://dx.doi.org/10.12973/jesr.2013.3211a>
- Okumuş, S., Öztürk, B., Koç, Y., Çavdar, O., & Aydoğdu, S. (2013) İşbirlikli öğrenme modeli ve iyi bir eğitim için yedi ilkenin sınıfta birlikte uygulanması. *Ekev Akademi Dergisi*, 17(57), 197-222. DOI: <http://dx.doi.org/10.12973/jesr.2013.3211a>
- Öztürk, B., Okumuş, S., Koç, Y., Çavdar, O., & Doymuş, K. (2013). Fen ve teknoloji öğretmenleri ve öğretmen adaylarının iyi bir eğitim ortamı için yedi ilke hakkındaki görüşleri. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, 8(1), 102-115.
- Page, D., & Mukherjee, A. (2000). Improving undergraduate student involvement in management science and business writing courses using the seven principles in action. *Education*, 120(8), 517-557.

- Saracaloğlu, A. S., Akamca, G. Ö. & Yeşildere, S. (2006) *İlköğretimde proje tabanlı öğrenmenin yeri*. 13 Kasım 2017 tarihinde <http://obi.bilkent.edu.tr/proje/projetab2.pdf> adresinden alınmıştır.
- Sönmez, V. (2009). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şimşek, U., Aydoğdu, S., & Doymuş, K. (2012). İyi bir eğitim için yedi ilke ve uygulanması. *Journal of Research in Education and Teaching*, 1(4), 241-254.
- Şirin, A., & Güzel, A. (2006). Üniversite öğrencilerinin öğrenme stilleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 6(1), 231-264.
- Tirrell, T., & Quick, D. (2012). Chickering's seven principles of good practice: student attrition in community college online courses. *Community College Journal of Research and Practice*, 36(8), 580-590
- Taşpınar, M. (2009). *Kuramdan uygulamaya öğretim ilke ve yöntemleri*. (3. Baskı). Ankara: Data Yayınları.
- Tezcan, M. (1996). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Feryal Matbaası.
- Uğraş, M. (2014). *Chickering ve Gamson'un yedi ilkesinin ortaokul fen ve teknoloji derslerinde uygulanması üzerine öğretmen ve öğrencilerin algılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Varış, F. (1988). *Eğitim bilimine giriş*. (4. Baskı). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Yılar, M. B., Şimşek, U., & Topkaya, Y. (2015). Sosyal bilgiler öğretmenleri ve öğretmen adaylarının iyi bir eğitim ortamı için uygulanan yedi ilke hakkındaki görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 245-260.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksel, S . (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin informal etkileşimleri ve akademik başarılarıyla ilişkisinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 119-127.
- Zorlu, Y., Zorlu, F., & Sezek, F. (2014). Sınıf öğretmenlerine ve sınıf öğretmen adaylarına göre iyi bir eğitim için Chickering ve Gamson'un yedi ilkesi. *Tarih Okulu Dergisi*, 6(16), 525-540. DOI: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh316>